

Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης για τα Κέντρα Νεολαίας

Project	Youth sPEACEs. Urban spaces for active social participation and dialogue. ID: 101089823
Deliverable No.	4.2
Work Package	WP4
Author	Associazione InformaGiovani
Contributors	All partners
Status	COMPLETED
Date	28/06/2024

**Co-funded by
the European Union**

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Προοίμιο

Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης για τους Χώρους Νεολαίας απευθύνεται σε όλους τους "φορείς" που αλληλεπιδρούν με τους χώρους νεολαίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και των εθελοντών. Επιπλέον, απευθύνεται σε όλους τους φορείς που έχουν ρόλο στην προώθηση και ανάπτυξη των χώρων νεολαίας στην Ευρώπη. Αυτό περιλαμβάνει ιδρύματα, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και άλλους δημόσιους, ιδιωτικούς και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς καθώς και άτυπες ομάδες.

Ο Χάρτης αποσκοπεί στην προώθηση των χώρων νεολαίας ως περιεκτικών και δυναμικών περιβαλλόντων που αποτελούν κέντρα ενεργού συμμετοχής, κοινοτικής δέσμευσης και κοινωνικής καινοτομίας, υποστηρίζοντας την ανάπτυξη και την ενδυνάμωση των νέων σε ολόκληρη την ήπειρο.

Ο Χάρτης αναγνωρίζει την πολλαπλότητα των χώρων για τη νεολαία στην Ευρώπη, αναγνωρίζοντας ότι δεν υπάρχει και δεν μπορεί να υπάρχει μόνο ένας τύπος χώρου για τη νεολαία. Κατά συνέπεια, ο Χάρτης δεν αποτελεί κανονιστικό κείμενο, αλλά αντίθετα προσφέρει ένα ολοκληρωμένο σύνολο αρχών και αξιών που προέρχονται από εμπειρίες της πραγματικής ζωής, οι οποίες αναλύθηκαν μέσω συλλογής δεδομένων και έρευνας πεδίου που διεξήχθη στο πλαίσιο του έργου Youth sPEACEs.

Ο ακτιβισμός των νέων ως προϋπόθεση για τη δημοκρατία

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μια σύνθετη θεσμική και πολιτική δομή, είχε πάντοτε ως στόχο την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των μελών της και τη διασφάλιση της διαρκούς ειρήνης. Αυτός ο φιλόδοξος στόχος βασίζεται κυρίως σε συνθήκες μεταξύ κυρίαρχων κρατών, οι οποίες αντικατοπτρίζουν κοινά οράματα και είναι αποτέλεσμα διαλόγου και διαπραγματεύσεων.

Κεντρικό ρόλο στην ευημερία της Ένωσης διαδραματίζει το λεγόμενο "δημοκρατικό πνεύμα", ένα ήθος που διαπερνά τον τρόπο ζωής μας ως κοινότητα. Το πνεύμα αυτό εκδηλώνεται μέσω της συμμετοχής στη δημόσια ζωή και του πειραματισμού με νέες ιδέες και λύσεις, με την ελευθερία να μαθαίνουμε από τα λάθη. Είναι αυτό το πνεύμα

που δημιουργεί μια ανοιχτή κοινωνία, πλούσια σε ποικιλομορφία ιδεών, ανοχή και δικαιώματα.

Όμως το δημοκρατικό πνεύμα μπορεί να ανθίσει και να αναπτυχθεί μόνο αν το νιώσουν και το βιώσουν οι νέες γενιές. Αν οι νέοι δεν ενστερνιστούν αυτό το πνεύμα, το σύστημα κινδυνεύει να περιοριστεί σε απλή συμμόρφωση με κανόνες και κανονισμούς. Επομένως, είναι απαραίτητο να ενθαρρύνουμε τον ακτιβισμό των νέων, ιδίως αν λάβουμε υπόψη ότι ο μέσος όρος ηλικίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σήμερα περίπου σαράντα πέντε ετών και αυξάνεται.

Ο ακτιβισμός των νέων αναφέρεται στις προσπάθειες και τις πρωτοβουλίες που οργανώνονται από νέους (κατά μέσο όρο μεταξύ 15 και 29 ετών, με διαφορετικές εθνικές διαβαθμίσεις) για την υποστήριξη της πολιτικής, κοινωνικής, εκπαιδευτικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής ανάπτυξης. Αυτός ο ακτιβισμός περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως κοινοτικά έργα, ψηφιακές και φυσικές εκστρατείες, διαμαρτυρίες, πολιτική συνηγορία, ενδυνάμωση, αλληλοϋποστήριξη και υποστήριξη από ομοτίμους και άλλα θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, η κοινωνική δικαιοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η δημοκρατική συμμετοχή εντός της ΕΕ. Χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες επικοινωνίας και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να κινητοποιήσει την υποστήριξη, να δημιουργήσει δίκτυα και να ενισχύσει τις φωνές των νέων Ευρωπαίων.

Ο ρόλος των κέντρων νεολαίας στον ακτιβισμό των νέων

Οι χώροι δεν είναι απλώς παθητικές αντανακλάσεις της κοινωνικής και πολιτισμικής δυναμικής, αλλά ενεργές δυνάμεις που διαμορφώνουν αυτή τη δυναμική. Όταν ένας χώρος γίνεται ζωντανός χώρος, δεν είναι πλέον απλώς ένα δοχείο για ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα, αλλά ένας αρθρωτής αυτών των γεγονότων. Για το λόγο αυτό, ο Χάρτης μας στοχεύει στην αναγνώριση και την προώθηση χώρων αφιερωμένων στον ακτιβισμό των νέων, χρησιμοποιώντας το περιβάλλον μπροστά από τους εμπλεκόμενους κοινωνικούς φορείς.

Παραδείγματα χώρων για τους νέους είναι τα κέντρα, οι λέσχες, οι ενώσεις, τα συμβούλια και άλλες πρωτοβουλίες που χρησιμεύουν ως κέντρα για ομαδικές δραστηριότητες, υποστήριξη από συνομηλίκους και τη κοινότητα. Αυτοί οι χώροι δημιουργούν μια αίσθηση κοινότητας και ανήκειν, βοηθώντας τους νέους να

μοιραστούν τις εμπειρίες τους, να αναπτύξουν κοινωνικές δεξιότητες και να στηρίζουν ο ένας τον άλλον.

Οι χώροι που έχουν πρωτίστως κοινωνικό σκοπό μπορούν επίσης να συνδεθούν φυσικά με τον ακτιβισμό, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των νέων. Αυτοί οι χώροι δεν είναι απαραίτητο να επιδιώκουν έναν συγκεκριμένο σκοπό, μπορούν επίσης να είναι σημαντικοί ως χώροι συνάντησης και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ τους.

Σε αυτά τα πλαίσια, οι ανεπίσημες συζητήσεις και οι κοινές εμπειρίες οδηγούν συχνά στην ανακάλυψη κοινών ανησυχιών και ενδιαφερόντων. Όταν οι νέοι δημιουργούν δεσμούς και οικοδομούν εμπιστοσύνη, γίνονται πιο πρόθυμοι να συζητήσουν κοινωνικά, πολιτικά ή περιβαλλοντικά ζητήματα που τους απασχολούν. Αυτή η φυσική εξέλιξη μπορεί να μετατρέψει τις κοινωνικές συναντήσεις σε συνεργασίες για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων.

Για παράδειγμα, ένα κέντρο κοινότητας όπου οι νέοι συγκεντρώνονται για ψυχαγωγικές δραστηριότητες μπορεί να αρχίσει να φιλοξενεί συζητήσεις για τοπικά περιβαλλοντικά θέματα, οδηγώντας τελικά σε οργανωμένες δράσεις καθαρισμού ή εκστρατείες ευαισθητοποίησης. Ομοίως, μια πολιτιστική λέσχη θα μπορούσε να γίνει μια πλατφόρμα για την υποστήριξη της πολιτιστικής διατήρησης και ένταξης.

Οι ισχυρές σχέσεις και η αίσθηση της κοινότητας που δημιουργείται σε αυτούς τους κοινωνικούς χώρους παρέχουν μια σταθερή βάση για συλλογική δράση, διευκολύνοντας την κινητοποίηση υποστήριξης και τη διατήρηση των προσπαθειών ακτιβισμού. Ως εκ τούτου, ο συνδυασμός κοινωνικής αλληλεπίδρασης και ακτιβισμού αυξάνει την αποτελεσματικότητα και την εμβέλεια των πρωτοβουλιών υπό την ηγεσία των νέων.

Η προώθηση αυτών των χώρων μπορεί να ακολουθήσει διαφορετικές κατευθύνσεις, από την πιο θεσμοθετημένη έως την πιο άτυπη, μέσω του συν-σχεδιασμού και της συμμετοχής ή μέσω εμπειριών που καθοδηγούνται από ειδικούς. Σε όλες τις περιπτώσεις, ο πρωταγωνισμός των νέων αναφέρεται σε δημοκρατικές πρακτικές ενεργού συμμετοχής που διαμορφώνονται μέσα σε αυτούς τους ειδικά σχεδιασμένους χώρους.

Οι κίνδυνοι και οι ευκαιρίες

Κάθε κοινωνικός, πολιτιστικός ή ψυχαγωγικός χώρος κινδυνεύει πάντοτε από διαχωρισμό, από τη δημιουργία διαχωρισμού μεταξύ αυτών που είναι "μέσα" και αυτών που είναι "έξω". Αυτοί που είναι μέσα αναγνωρίζονται και έχουν φωνή, ενώ αυτοί που είναι έξω παραμένουν ευάλωτοι.

Επομένως, είναι ζωτικής σημασίας να δημιουργηθούν "πορώδεις και διαπερατοί" χώροι, που βρίσκονται σε συνεχή αλληλεπίδραση με το περιβάλλον κοινωνικό οικοσύστημα και ενισχύονται από την αλληλεπίδραση αυτή:

Οι διαπερατοί χώροι επιτρέπουν την ελεύθερη ροή ιδεών, ανθρώπων και δραστηριοτήτων μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού χώρου. Οι χώροι αυτοί χαρακτηρίζονται από ανοίγματα που ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση και αποτρέπουν την απομόνωση.

Οι διαπερατοί χώροι είναι εκείνοι που μπορούν να επηρεαστούν από εξωτερικούς παράγοντες και, με τη σειρά τους, μπορούν να επηρεάσουν το περιβάλλον τους. Δεν είναι κλειστοί, αλλά αντίθετα συμμετέχουν σε μια αμφίδρομη ανταλλαγή με το περιβάλλον τους.

Προς ένα μακροπρόθεσμο όραμα

Ο Χάρτης που προτείνουμε δεν είναι απλώς ένα σχέδιο εργασίας, αλλά ένα όραμα που μπορεί να υιοθετηθεί από ένα ευρύ φάσμα πολιτικών. Στόχος της είναι να συνδυάσει τις δημοκρατικές πρακτικές με τον σχεδιασμό και την εμφύχωση δημοκρατικών χώρων. Στο πλαίσιο αυτό, όλοι οι χώροι που θα κατοικηθούν και όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι που θα ανοίξουν δεν θα θεωρηθούν ως απλά ουδέτερα δοχεία, αλλά ως θεμελιώδη συστατικά στοιχεία για την κατασκευή των μελλοντικών πλουραλιστικών χώρων της Ένωσης.

Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης για τα Κέντρα Νεολαίας

Άρθρο 1: Συμμετοχή και ενδυνάμωση των νέων μέσω των χώρων νεολαίας

1. Οι χώροι νεολαίας στην Ευρώπη είναι πλατφόρμες για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής των νέων μέσω της χρήσης διαφόρων μέσων, όπως ομάδες εργασίας, δομές αυτοδιοίκησης και κοινοτικά σχέδια. Οι χώροι πρέπει να αναγνωριστούν επίσημα από τα θεσμικά όργανα ως φορείς προώθησης της ενδυνάμωσης των νέων και ως κέντρα κοινωνικής καινοτομίας, όπου οι νέοι μπορούν να αναπτύξουν δημιουργικές λύσεις σε τοπικά και παγκόσμια προβλήματα. Η αναγνώριση αυτή πρέπει απαραίτητα να επέλθει μέσω της συμμετοχής σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων και πρωτοβουλίες για θέματα που αφορούν την κοινότητα των νέων. Η θεσμική υποστήριξη θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει χρηματοδότηση, πόρους και προβολή, ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και ο αντίκτυπος αυτών των χώρων για τη νεολαία.

Πρέπει, επομένως, να είναι σαφές ότι οι χώροι για τη νεολαία δεν πρέπει να αντικαθιστούν, αλλά μπορούν να συμπληρώνουν τις δημόσιες υπηρεσίες.

2. Οι χώροι για τη νεολαία προωθούν τον συν-σχεδιασμό και τον συν-σχεδιασμό παρεμβάσεων που αφορούν αστικούς χώρους, εδάφη και κοινότητες. Η αύξηση της συμμετοχής των νέων σε αυτούς τους χώρους από τα πρώτα στάδια του σχεδιασμού πολιτικών που σχετίζονται με την ανάπτυξη της επικράτειας και των κοινοτήτων είναι απαραίτητη για την περαιτέρω αύξηση της αίσθησης του ανήκειν και της ευθύνης των νέων στον πληθυσμό, καθώς και για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των ίδιων των παρεμβάσεων.

3. Η ενεργός συμμετοχή σε χώρους για τη νεολαία συμβάλλει σημαντικά στην ανάδειξη και την ανάπτυξη νέων ηγετών με κίνητρα και ικανότητες, οι οποίοι είναι βαθιά αφοσιωμένοι στην οικοδόμηση της ευημερίας των κοινοτήτων τους. Μέσω της συνεχούς συμμετοχής σε δραστηριότητες και έργα, οι νέοι ηγέτες εδραιώνουν σημαντικές δεξιότητες και γνώσεις που δημιουργούν θετικές αλλαγές και επιπτώσεις στους χώρους και, ευρύτερα, στις κοινότητες. Οι ικανότητες αυτές πρέπει να αναγνωρίζονται και να εκτιμώνται από τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την επικύρωση των ικανοτήτων σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

4. Η πρακτική συμμετοχή των νέων στη δημιουργία και το σχεδιασμό περιβαλλόντων και χώρων αποτελεί πολύτιμη ευκαιρία για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων όπως η επίλυση προβλημάτων, η επιχειρηματικότητα, η ομαδική εργασία κ.λπ. Αυτή η διαδικασία βιωματικής μάθησης, ιδίως εάν υποστηρίζεται επαρκώς από τα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά ιδρύματα, βελτιώνει την κατανόηση της δυναμικής της συνεργασίας και την ανάπτυξη σχεδίων που σχετίζονται με την εδαφική και κοινοτική ανάπτυξη.

Άρθρο 2: Διακυβέρνηση των χώρων νεολαίας

1. Τα διαφορετικά μοντέλα διακυβέρνησης που δοκιμάστηκαν στους χώρους νεολαίας στην Ευρώπη αποσκοπούν στην προώθηση της ένταξης και της ενεργού συμμετοχής, με σεβασμό στην ποικιλομορφία των συμμετεχόντων. Η χρήση συμμετοχικών μηχανισμών διασφαλίζει ότι οι φωνές όλων των νέων, ανεξάρτητα από το κοινωνικοοικονομικό, πολιτιστικό ή εθνοτικό τους υπόβαθρο, ακούγονται και λαμβάνονται υπόψη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του χώρου νεολαίας, δοκιμάζοντας έτσι τις αρχές της δημοκρατίας, της ένταξης και της ιδιότητας του πολίτη.

2. Η λειτουργία των χώρων νεολαίας ως "γυμναστηρίων" δημοκρατικής συμμετοχής είναι υφίστης σημασίας για την ενεργό συμμετοχή των νέων στην κοινωνία. Για να ενισχυθεί ένα πραγματικό αίσθημα ευθύνης μεταξύ των νέων, οι χώροι νεολαίας θα πρέπει να υιοθετήσουν μια διαχείριση από κάτω προς τα πάνω, επιτρέποντας στους νέους να δημιουργήσουν και να διαχειριστούν το δικό τους περιβάλλον. Αντί να κατευθύνουν τις προσπάθειες αυτές οι εργαζόμενοι σε νέους, θα πρέπει να λειτουργούν ως σύμβουλοι, παρέχοντας καθοδήγηση και υποστήριξη. Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ότι οι χώροι νεολαίας αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες των χρηστών τους, προωθώντας την ιδιοκτησία, την υπευθυνότητα και τη συνεχή δέσμευση.

3. Στις απομακρυσμένες περιοχές, συχνά είναι οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας ή άλλοι φορείς που φέρνουν τη φωνή των νέων στα θεσμικά όργανα μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων και δυναμικών που θέτουν σε εφαρμογή, όπως συναντήσεις, συγκεντρώσεις και συλλογή ιδεών και απόψεων. Επομένως, είναι ζωτικής σημασίας τα εθνικά θεσμικά όργανα να αναγνωρίζουν και να εκτιμούν αυτόν τον ρόλο και να προωθούν δράσεις για τη διεύρυνση της συμμετοχής των νέων, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τη νεολαία.

Άρθρο 3: Συνεργασία μεταξύ χώρων, ιδρυμάτων και οργανώσεων νεολαίας

1. Οι χώροι για τη νεολαία διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην προσέγγιση διαφορετικών ανθρώπων και πραγματικοτήτων και συνεργάζονται με σχολεία, πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις και τοπικούς φορείς για να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα του αντίκτυπου των δράσεών τους.

2. Οι πλατφόρμες ανταλλαγής γνώσεων, έρευνας και ορθών πρακτικών είναι σημαντικές για την ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών για τη νεολαία, όπως και η ανταλλαγή οργανωτικών δομών, συμμετοχικής χρηματοδότησης και δικτύων υποστήριξης. Είναι σημαντικό να διαδοθούν αυτά τα εργαλεία σε τοπικό και εθνικό επίπεδο για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δράσεων με την αξιοποίηση των διαφορετικών ικανοτήτων των εμπλεκόμενων οργανώσεων.

3. Τα σχολεία, σε συνεργασία με τα κέντρα νεολαίας, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην προώθηση της ανάπτυξης των νέων. Είναι σημαντικό να προωθηθεί ο διάλογος, η αλληλεπίδραση και η αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ των συστημάτων επίσημης εκπαίδευσης και των χώρων νεολαίας. Εάν επεκτείνουν την υποστήριξή τους πέραν του κανονικού ωραρίου, οι φορείς αυτοί μπορούν να συνεργαστούν για να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ της τυπικής, της μη τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης, των εξωσχολικών δραστηριοτήτων και να εξασφαλίσουν μια συνεχή και συνεκτική μαθησιακή εμπειρία. Αυτή η συνεργασία προάγει μια μεγαλύτερη αίσθηση κοινότητας και συνανήκειν μεταξύ των νέων, ενισχύει την εκπαιδευτική και προσωπική τους ανάπτυξη και επιτρέπει την παροχή πιο ολοκληρωμένων συστημάτων υποστήριξης. Επιπλέον, τα κοινά έργα και οι κοινοί πόροι μεταξύ σχολείων και κέντρων νεολαίας μπορούν να παρέχουν ποικίλες ευκαιρίες μάθησης, να ενθαρρύνουν την εμπλοκή των πολιτών και να αναπτύξουν βασικές δεξιότητες ζωής, συμβάλλοντας τελικά στην ολιστική ανάπτυξη των νέων.

4. Χρειάζεται αλλαγή νοοτροπίας με τη συμμετοχή ολόκληρης της κοινωνίας των πολιτών σε μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της πολιτικής για τη νεολαία. Η συνεργασία μεταξύ των χώρων νεολαίας, των δημόσιων αρχών, των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και των επιχειρήσεων είναι απαραίτητη για τη βελτιστοποίηση των πόρων και την ανταλλαγή αρμοδιοτήτων.

5. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση συμβάλλει στη δημιουργία ενός καινοτόμου και δικτυωμένου περιβάλλοντος για τους νέους, όπου εκτιμάται η ποικιλομορφία, προωθούνται οι σχέσεις μεταξύ των γενεών και δημιουργούνται ισχυρά δίκτυα υποστήριξης που αυξάνουν τις ευκαιρίες για τους νέους και προωθούν τις πολιτιστικές ανταλλαγές μεταξύ οργανισμών, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

6. Θα πρέπει να εκτιμηθούν ιδιαίτερα οι συνεργασίες που επικεντρώνονται στους νέους και οδηγούνται πραγματικά από την πρόθεση να προωθήσουν την ανάπτυξη και την κοινωνική τους ανάπτυξη, παρά από την οικονομική δυναμική που σχετίζεται με την αναζήτηση χρηματοδότησης. Θα πρέπει να διατίθενται περισσότερα κονδύλια για τη στήριξη των δραστηριοτήτων δικτύωσης, καθώς οι προσπάθειες αυτές απαιτούν συνεχή επαγγελματισμό για τη διασφάλιση της ποιότητας.

Άρθρο 4: Προσέγγιση με βάση την αξία

1. Οι Χώροι Νεολαίας αγκαλιάζουν και συμβάλλουν στην προώθηση και διάδοση των θεμελιωδών αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα και κράτος δικαίου. Στο πλαίσιο των Χώρων Νεολαίας, καλλιεργώντας ένα περιβάλλον που ευνοεί το διάλογο και την κριτική σκέψη, οι νέοι καλλιεργούν καθημερινά την κατανόηση των αρχών της ισότητας και της αξιοπρέπειας κάθε ατόμου.

2. Είναι σημαντικό να ενσωματωθεί η εκπαίδευση και ο διάλογος με βάση τις αξίες στους χώρους της νεολαίας για την προώθηση της κατανόησης, της ανεκτικότητας και του σεβασμού της

διαφορετικότητας. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν να οργανωθούν καθοδηγούμενες συζητήσεις για θέματα όπως η διαφορετικότητα, οι διακρίσεις και η κοινωνική δικαιοσύνη, με τη χρήση τεχνικών όπως το παιχνίδι ρόλων και η αφήγηση ιστοριών για την ενθάρρυνση της ανοιχτής συζήτησης των απόψεων.

3. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της συμμετοχικότητας ως κατευθυντήριας αξίας, οι χώροι νεολαίας υποδέχονται άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο και διαφορετικές αξίες, προωθώντας την κοινωνική συνοχή. Εάν αναγνωριστεί και εκτιμηθεί, ο ρόλος αυτός μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη των κοινωνικών συγκρούσεων και στη δημιουργία ασφαλέστερων κοινοτήτων που ασπάζονται τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες.

4. Οι χώροι για τη νεολαία παρέχουν την αίσθηση του ανήκειν σε μια ευρύτερη κοινότητα που μοιράζεται τις θεμελιώδεις αρχές, προωθεί την ενεργό και υπεύθυνη συμμετοχή των πολιτών και συμβάλει στη δημιουργία μιας ανανεωμένης κοινότητας νέων, έτοιμης να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις μιας σύνθετης και μεταβαλλόμενης κοινωνίας.

5. Οι χώροι για τη νεολαία προωθούν ένα περιβάλλον συνεχούς μάθησης και προσωπικής ανάπτυξης. Παρέχουν ευκαιρίες συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα, εργαστήρια ανάπτυξης δεξιοτήτων και μαθησιακές εμπειρίες και ενδυναμώνουν τους νέους να επιδιώκουν τη δια βίου μάθηση. Αυτή η δέσμευση για δια βίου μάθηση βοηθά τα άτομα να προσαρμοστούν στις αλλαγές της κοινωνίας και να ευδοκιμήσουν σε διάφορες πτυχές της προσωπικής και επαγγελματικής τους ζωής, διασφαλίζοντας ότι παραμένουν ενεργοί και ενημερωμένοι συμμετέχοντες στη δημοκρατική διαδικασία.

6. Οι χώροι για τη νεολαία, οι οποίοι έχουν σχεδιαστεί κυρίως για την προώθηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, μπορούν να συμπληρώσουν τέλεια τον ακτιβισμό και τη συνεργασία μεταξύ των νέων. Σε αυτά τα περιβάλλοντα, οι ανεπίσημες συζητήσεις και οι κοινές δραστηριότητες φέρνουν συχνά στο φως κοινά ενδιαφέροντα και ανησυχίες. Καθώς αναπτύσσονται εμπιστοσύνη και δεσμοί, οι νέοι είναι πιο πρόθυμοι να συμμετάσχουν σε συζητήσεις για κοινωνικά, πολιτικά ή περιβαλλοντικά ζητήματα που τους αφορούν. Αυτή η φυσική εξέλιξη μπορεί να μετατρέψει τις κοινωνικές συναντήσεις σε συντονισμένες προσπάθειες για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Άρθρο 5: Βιωσιμότητα και κοινωνική ευθύνη

1. Οι χώροι για τη νεολαία πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στις πρακτικές αειφορίας και να προωθούν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, να ενσταλάζουν στους νέους βαθύ σεβασμό για τον πλανήτη και να προωθούν περιβαλλοντικά βιώσιμους τρόπους ζωής.

2. Οι χώροι θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους νέους να γίνουν ενεργοί διαχειριστές του πλανήτη μας, να συμμετάσχουν σε τεκμηριωμένες πρωτοβουλίες και εκστρατείες για την προστασία του περιβάλλοντος και να ευαισθητοποιήσουν την κοινότητα σε περιβαλλοντικά θέματα. Η προσέγγιση αυτή, που βασίζεται στην εκπαίδευση των πολιτών, την ευαισθητοποίηση και την άσκηση της ιδιότητας του πολίτη, έχει ως στόχο να εμπλέξει όλους τους κοινωνικούς φορείς που ασχολούνται πιο άμεσα με τα κύρια ζητήματα της οικολογικής μετάβασης (κλιματική αλλαγή, ρύπανση, βιώσιμος τρόπος ζωής κ.λπ.) και να ενθαρρύνει τα θεσμικά όργανα και τις κυβερνήσεις να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τους νέους στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών πολιτικών.

3. Όταν υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ των δράσεων των χώρων νεολαίας και των δράσεων άλλων ενδιαφερόμενων φορέων (συμπεριλαμβανομένων των τοπικών θεσμικών οργάνων) όσον αφορά την αειφορία και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των νέων, οι χώροι νεολαίας πρέπει να πρωτοστατούν στην προώθηση συγκεκριμένων μέτρων για την ευθυγράμμιση ή την ενεργό συμμετοχή όλων των μερών στις προσπάθειες αυτές. Υπάρχει σημαντική αποσύνδεση όταν τα θεσμικά πλαίσια και τα οικονομικά συστήματα δεν συμπληρώνουν ή δεν υποστηρίζουν επαρκώς τις πρωτοβουλίες και τις ανησυχίες των νέων για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Αυτή η ανισότητα αναδεικνύει την ανάγκη για μεγαλύτερη συνεργασία και δέσμευση από τους εν λόγω τομείς για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και την αξιοποίηση του ενθουσιασμού και της αφοσίωσης της νέας γενιάς.

Άρθρο 6: Προς μια συστηματική προσέγγιση των πολιτικών και των χώρων για τη νεολαία

1. Οι χώροι νεολαίας λειτουργούν ως οικοσυστήματα, με την ικανότητα να είναι ευέλικτοι, ανθεκτικοί και προσαρμόσιμοι στις ανάγκες των συμμετεχόντων τους και στις εξωτερικές προκλήσεις. Οι χώροι νεολαίας λειτουργούν ως συστημική προσέγγιση, προωθώντας έναν τρόπο κατανόησης της κοινωνίας ως συνόλου, που αποτελείται από άτομα, κοινότητες, περιβάλλοντα διαβίωσης και συστήματα παραγωγής, αντανακλώντας και σεβόμενοι την πολυπλοκότητα των ταυτοτήτων των νέων και προωθώντας ενεργές και ουσιαστικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ διαφορετικών κόσμων.

2. Για παράδειγμα, η εφαρμογή πρωτοβουλιών μάθησης βάσει σχεδίων στους χώρους για τη νεολαία μπορεί να προκαλέσει τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών κλάδων (π.χ. επιστήμες, τέχνες, κοινωνικές επιστήμες) για την αντιμετώπιση κοινοτικών ζητημάτων όπως η βιώσιμη ανάπτυξη ή η ευαισθητοποίηση σε θέματα ψυχικής υγείας. Η προσέγγιση αυτή θα ενθαρρύνει τους νέους να διερευνήσουν διασυνδεδεμένες λύσεις, γεφυρώνοντας τα χάσματα μεταξύ διαφορετικών πεδίων γνώσης και προωθώντας τη συστημική σκέψη.

3. Μια συστημική προσέγγιση των πολιτικών και των χώρων για τη νεολαία απαιτεί την ενεργό συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Οι χώροι νεολαίας θα δίνουν προτεραιότητα στη συμπερίληψη των φωνών των νέων, διασφαλίζοντας ότι έχουν λόγο στις πολιτικές και τα προγράμματα που τους επηρεάζουν. Με την ενσωμάτωση της συμμετοχής των νέων σε όλα τα επίπεδα, μπορούμε να βελτιώσουμε τη συνάφεια και την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και να ενισχύσουμε την αίσθηση της ιδιοκτησίας.

4. Υποστηρίζουμε την ανάγκη για μια αλλαγή παραδείγματος από την τομεακή στη συστημική σκέψη από όλους τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών: αυτή η αλλαγή παραδείγματος θα μας επιτρέψει να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της νεολαίας με μεγαλύτερο βάθος και αποτελεσματικότητα, κατανοώντας τις μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο των φυσικών και ανθρωπινων οικοσυστημάτων και επιτρέποντάς μας να δημιουργήσουμε χώρους μόλυνσης για τη δημιουργία καινοτόμων λύσεων στα κοινά προβλήματα.

Άρθρο 7: Ασφαλείς και ανοικτοί χώροι για τους νέους

1. Η οργάνωση των χώρων για τη νεολαία στις χώρες της ΕΕ εξασφαλίζει σωματικά και συναισθηματικά ασφαλείς συνθήκες συμμετοχής, προάγοντας την ένταξη, την ψυχική και σωματική ευεξία και μια κουλτούρα υποστήριξης από ομοτίμους. Σε αυτά τα περιβάλλοντα, οι νέοι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να δοκιμάζουν νέες δραστηριότητες, με στόχο να μαθαίνουν από την εμπειρία σε μια ασφαλή και φιλόξενη ατμόσφαιρα. Η μάθηση δεν προέρχεται μόνο από την επιτυχία αλλά και από την αποτυχία, η οποία αποτελεί ευκαιρία για ανάπτυξη.

2. Η ενεργοποίηση της καθοδήγησης, ιδίως της καθοδήγησης από ομοτίμους, καθίσταται ουσιαστικό στοιχείο για την προσωπική ανάπτυξη, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ενδυνάμωση των νέων, παρέχοντας συνεχή καθοδήγηση και στη διαχείριση των συγκρούσεων των γενεών. Ειδικότερα, η καθοδήγηση από ομοτίμους περιλαμβάνει άτομα παρόμοιας ηλικίας ή εμπειρίας που παρέχουν αμοιβαία καθοδήγηση και υποστήριξη. Η προσέγγιση αυτή προάγει την αμοιβαία μάθηση, βελτιώνει τις δεξιότητες και ενισχύει την αυτοπεποίθηση μέσω κοινών εμπειριών. Οι ομοτίμοι μέντορες προσφέρουν συμβουλές και ενθάρρυνση, δημιουργώντας ένα υποστηρικτικό περιβάλλον που προωθεί την προσωπική ανάπτυξη και των δύο πλευρών.

3. Υποστηρίζουμε την ενίσχυση του ρόλου των χώρων για τη νεολαία σε πρωτοβουλίες για την προώθηση της ελευθερίας της έκφρασης και της επικοινωνιακής χρήσης του ελεύθερου χρόνου. Στο πλαίσιο αυτό, τα κέντρα νεότητας πρέπει να αναγνωριστούν όχι μόνο ως φυσικοί χώροι, αλλά επίσης

και κυρίως ως πραγματικοί χώροι κοινωνικής και πολιτιστικής συνάθροισης. Μέσω της συμμετοχικής και χωρίς αποκλεισμούς διαχείρισης, που χαρακτηρίζεται από δομημένες δραστηριότητες και μη δομημένες ευκαιρίες κοινωνικοποίησης, οι χώροι νεολαίας προωθούν την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων και των δεξιοτήτων που χρειάζονται οι κοινότητες και τα εδάφη, βοηθώντας τους νέους να γίνουν συνειδητοποιημένοι και ενεργοί πολίτες του κοινωνικού ιστού.

4. Οι χώροι για τη νεολαία θα πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με πόρους και εγκαταστάσεις προσβάσιμες σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες και με διαφορετικό υπόβαθρο, εξασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες συμμετοχής. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή πληροφοριών και επικοινωνίας σε πολλές γλώσσες και μορφές για την κάλυψη διαφορετικών αναγκών.

5. Η συνεργασία με τις τοπικές κυβερνήσεις, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις κοινοτικές οργανώσεις είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των χώρων για τη νεολαία. Με την προώθηση συνεργασιών, οι χώροι αυτοί μπορούν να προσφέρουν ένα ευρύτερο φάσμα προγραμμάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών εργαστηρίων, πολιτιστικών εκδηλώσεων και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, προσαρμοσμένων στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των νέων.

6. Θα πρέπει να εφαρμοστούν μηχανισμοί αξιολόγησης και ανατροφοδότησης για τη συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση της ποιότητας και του αντίκτυπου των χώρων για τη νεολαία. Οι νέοι θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία αυτή, διασφαλίζοντας ότι η φωνή τους ακούγεται και οι προτάσεις τους ενσωματώνονται στην ανάπτυξη και τη βελτίωση των χώρων αυτών.

Άρθρο 8: Σχέση με την Κοινότητα

1. Οι χώροι για τη νεολαία είναι από τη φύση τους δυναμικοί και διαπερατοί χώροι, όπου οι νέοι μπορούν να συναντηθούν και να αλληλεπιδράσουν με την κοινότητα που τους περιβάλλει. Αυτή η ικανότητα μόλυνσης προάγει την ανταλλαγή ιδεών και πολιτισμών όχι μόνο μεταξύ των ίδιων των νέων, αλλά και μεταξύ των νέων και άλλων παραγόντων του κοινωνικού πλαισίου. Για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των χώρων για τη νεολαία, είναι επομένως ζωτικής σημασίας να επεκταθεί ο αντίκτυπός τους πέρα από τον "φυσικό χώρο" με την ενεργό συμμετοχή της τοπικής κοινότητας.

2. Τα θεσμικά όργανα, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και άλλες τοπικές αρχές πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση αυτής της ευκαιρίας και να είναι έτοιμοι να υιοθετήσουν μια ανοικτή και συνεργατική προσέγγιση για τους χώρους για τη νεολαία. Είναι σημαντικό να κατανοήσουν τη σημασία της συμπερίληψης των προοπτικών των νέων σε αποφάσεις και δραστηριότητες που επηρεάζουν ολόκληρη την κοινότητα.

3. Η συνεργατική και συμπληρωματική συνεργασία μεταξύ των τοπικών φορέων και των χώρων νεολαίας προωθεί την ανάπτυξη τοπικών προγραμμάτων και σχεδίων που ανταποκρίνονται πραγματικά στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νέων, συμβάλλοντας έτσι σε μια κοινότητα με μεγαλύτερη συμμετοχή, δυναμική και υποστήριξη.

4. Η προώθηση του εθελοντισμού σε χώρους για τη νεολαία μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την κοινοτική δέσμευση. Η ενθάρρυνση των νέων να συμμετέχουν σε εθελοντικά προγράμματα δεν είναι μόνο καλό για την κοινότητα, αλλά τους βοηθά επίσης να αναπτύξουν σημαντικές δεξιότητες, να αποκτήσουν πολύτιμη εμπειρία και να καλλιεργήσουν το αίσθημα της κοινωνικής ευθύνης.

5. Θα πρέπει να διοργανώνονται τακτικές κοινοτικές εκδηλώσεις, όπως φεστιβάλ, ανοικτές ημέρες και συνεργατικά έργα, για να προβάλλονται οι δραστηριότητες και τα επιτεύγματα των χώρων νεολαίας. Τέτοιες εκδηλώσεις μπορούν να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τον ρόλο και τη σημασία των χώρων για τη νεολαία στην κοινότητα, να προσελκύσουν νέους συμμετέχοντες και να ενισχύσουν τους δεσμούς της κοινότητας.

Άρθρο 9: Η ψηφιακή διάσταση

1. Οι ευρωπαϊκοί χώροι νεολαίας αναγνωρίζουν ότι τα τεχνολογικά εργαλεία επικοινωνίας και συνεργασίας έχουν γίνει αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής των νέων και άλλων ηλικιακών ομάδων. Η σημασία αυτών των εργαλείων για την ενίσχυση της ατομικής έκφρασης και τη διατήρηση ουσιαστικών συνδέσεων με τον έξω κόσμο είναι προφανής. Επιπλέον, αναγνωρίζεται η ικανότητα αυτών των εργαλείων να ενισχύουν τη συλλογική φωνή στο ψηφιακό πλαίσιο.

2. Οι χώροι για τη νεολαία προάγουν τα μονοπάτια ψηφιακού γραμματισμού και την εξερεύνηση και απόκτηση γνώσεων που σχετίζονται με την ψηφιακή μετάβαση, προκειμένου να προωθηθεί η τεκμηριωμένη χρήση των ψηφιακών χώρων και εργαλείων. Για τη διασφάλιση της ψηφιακής ένταξης, οι χώροι για τη νεολαία θα πρέπει να παρέχουν ισότιμη πρόσβαση σε ψηφιακά εργαλεία και πόρους, ιδίως για όσους προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή κατάρτισης και υποστήριξης για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και τη διασφάλιση ότι όλοι οι νέοι έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν πλήρως στον ψηφιακό κόσμο.

3. Οι πρωτοβουλίες ψηφιακού αλφαριθμητισμού πρέπει να συνοδεύονται από προγράμματα ψηφιακής ασφάλειας, ευημερίας και προστασίας, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης και ασφαλής ψηφιακή χρήση. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας πρέπει να επικεντρωθούν στο να καταστήσουν τους ψηφιακούς χώρους όσο το δυνατόν πιο ασφαλείς, εύρωστους και εύχρηστους.

4. Ωστόσο, η μακρά και σημαντική εμπειρία των χώρων νεολαίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνει ότι οι προσωπικές σχέσεις είναι απαραίτητες για την απόκτηση βασικών ικανοτήτων, οι οποίες έχουν ήδη επισημανθεί σε διάφορα έγγραφα πολιτικής της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Νεολαία.

5. Ως εκ τούτου, οι Χώροι Νεολαίας προωθούν μια υβριδική και ισορροπημένη προσέγγιση, συνδυάζοντας την υπεύθυνη χρήση των ψηφιακών εργαλείων με την εστίαση στην πραγματική ανθρώπινη αλληλεπίδραση και την προώθηση των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων, οι οποίες είναι θεμελιώδεις για την ατομική και συλλογική ευημερία.

Άρθρο 10: Ανατροφοδότηση και προσέγγιση συνεχούς βελτίωσης

1. Προκειμένου να ενισχύσουν τον ρόλο τους και τον αντίκτυπό τους στην κοινότητα, οι χώροι νεολαίας προσπαθούν να εκτιμούν την ανατροφοδότηση από τους νέους για τον εντοπισμό των δυνατών σημείων και των τομέων που χρήζουν βελτίωσης και να δίνουν στους νέους ενεργό λόγο στον επανασχεδιασμό των δραστηριοτήτων. Η έννοια της συνεχούς βελτίωσης διέπει τη διαχείριση ενός χώρου, μιας ομάδας ή μιας κοινότητας. Αυτή η βελτίωση πρέπει να είναι μια συνεχής προσπάθεια που περιλαμβάνει όλους, τόσο τους νέους όσο και όσους εργάζονται μαζί τους. Η βελτίωση πρέπει να επιδιώκεται τόσο σε ανθρώπινο επίπεδο όσο και σε επίπεδο επαγγελματικών δεξιοτήτων μέσω κατάλληλης υποστήριξης και υπηρεσιών.

2. Για την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ανατροφοδότησης και της συνεχούς βελτίωσης, οι χώροι νεολαίας θα πρέπει να εφαρμόζουν ένα δομημένο σύστημα για την τακτική συλλογή, ανάλυση και αξιοποίηση της ανατροφοδότησης. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει σαφείς διαύλους για την υποβολή ανατροφοδότησης, τακτικές συνεδρίες ανατροφοδότησης και διαφανείς μηχανισμούς για την κοινοποίηση του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιήθηκε η ανατροφοδότηση.

3. Οι ιστορίες επιτυχίας και οι βελτιώσεις που προκύπτουν από την ανατροφοδότηση των νέων θα πρέπει να καταγράφονται τακτικά και να κοινοποιούνται στην κοινότητα. Αυτό όχι μόνο αναδεικνύει τον αντίκτυπο της συμβολής των νέων, αλλά ενθαρρύνει επίσης τη συνεχή δέσμευση και καταδεικνύει την αξία της προσέγγισης που βασίζεται στην ανατροφοδότηση.

4. Η διαδικασία αυτή, η οποία διευκολύνεται από δραστηριότητες αξιολόγησης από ομοτίμους, όχι μόνο ενδυναμώνει τους νέους, αλλά και διασφαλίζει ότι οι χώροι για τη νεολαία εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους ανά πάσα στιγμή.

5. Άλλοι βασικοί παράγοντες της κοινότητας (ιδρύματα, ενώσεις κ.λπ.) μπορούν να συμβάλουν στην εμπλοκή των χώρων νεολαίας στη χρήση και την εκτίμηση της ανατροφοδότησης από τους νέους. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε κοινά τραπέζια εργασίας, την ανταλλαγή πόρων και τεχνογνωσίας και την προώθηση συνεργειών μεταξύ των χώρων νεολαίας και άλλων υφιστάμενων υπηρεσιών και προγραμμάτων για τη νεολαία στην κοινότητα.

6. Επιπλέον, οι τοπικοί φορείς θα πρέπει να επιδιώκουν να αναζητούν και να εκτιμούν την ανατροφοδότηση από τους νέους για τη βελτίωση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων για τη νεολαία. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές που ενθαρρύνουν ενεργά τους οργανισμούς και τα ιδρύματα να εμπλέκουν τους νέους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και αξιολόγησης.

YOUTH spaces

